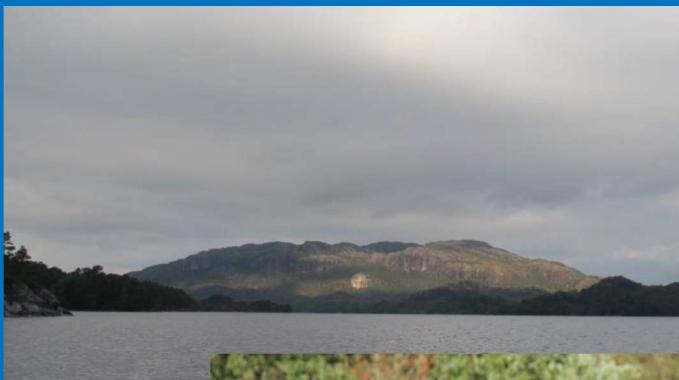

Planskildring

for Meland kommune

Planskildring

Meland kommune

Temarevisjon av
kommuneplanen sin
arealdel i Meland

Innhold

Innleiing	4
Føremål med planarbeidet.....	4
Planavgrensing	5
Meland i framtida.....	6
Kommuneplanen sin samfunnsdel	6
Revisjon på tema	7
Sambandet Vest AS sitt val av vegløysningar over Meland.....	7
Areal for ny barneskule i området Dalstø –Frekhaug	7
Areal for parkering til attraktive turområder og rasteplasser.....	8
Reiselivsrealert næringsutvikling og Meland golf	8
Areal for havbruksrelatert næring på land og vatn - samt djupvasskai	8
Areal for gjenbruksmassar(ulike typar jord og stein) i kommunen.....	9
Arealvurderingar	10
Arbeidsmål for arealdelen til kommuneplanen	10
Overordna arealstrategiar	10
Arealstrategiar for område landbruk, natur og friluftsliv.....	11
Arealstrategiar for næring.....	11
Arealstrategiar for strandsona	11
Medverknad og prosess	12
Vurdering av private innspel	12
Masseehandtering/ areal for overskotsmassar.....	13
Reiselivsrelatert næring og Meland golf og naturpark.....	13
Arealbruk akvakultur	13
Barn og unge sine oppvekstvilkår.....	14
Plankvalitet.....	15
Føresegner.....	15
Konsekvensutgreiing	15
Gjennomføring	16
Metode	16
Konsekvensutgreiing	16
Samla konsekvensar av planframlegget.....	18
Miljø og klima	18
Landbruk.....	18

Naturmangfold	19
Landskap.....	19
Folkehelse.....	19
Samfunnstryggleik	20
Ny arealbruk som er lagt inn i arealplanen etter KU.....	20
Risiko og sårbarhetsanalyse	21
Samfunnstryggleik.....	21
Kva er «Risiko- og sårbarhetsanalyse», ROS-analyse	21
Naturhendingar	22
Menneskeskapte hendingar	22
Akseptkriteria og definisjonar	23
Kjelder og metode	25
Spesielt om akvakultur	26
Forklaring til ROS-analysen.....	26
Nærare omtale av tema som er under revisjon og teke med i plankartet	28
Havbruksrealtert næring til land og vann og djupvannskai	28
Gjeldande kommuneplan	28
Akvakulturanalyse	28
Naturgrunnlag i sjø	29
Vasskvalitet og driftstilhøve	29
Krav til reguleringsplan.....	30
Djupvasskai.....	30
Areal for akvakultur på land	31
Landsvik næringsområde	31
Areal for massehandtering.....	32
Reiselivsrelatert næringsutvikling	33
Område for småbåthamner.....	35
Omsynssoner, jf plan- og bygningslova § 11-8, pkt a-f	35
Sone for felles planlegging	35
Naturmiljø (pkt c)	35
Sone for vidareføring av reguleringsplaner (pkt f)	36
Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging	38
Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging:	38

Innleiing

Føremål med planarbeidet

Alle kommunar er pålagt å ha ein kommuneplan som seier noko om korleis kommunen skal utvikle seg, og eit arealplankart som viser korleis areala er tenkt nytta, dvs. kommuneplanen sin arealdel. Dette går fram av plan- og bygningslova § 11-5. Kommuneplanen sin arealdel skal omfatta plankart, føresegner og planomtale. Kommuneplanen sin arealdel er rettsleg bindande for kommunen si utvikling, utbygging og arealbruk no og i nærmeste framtid.

Planstrategi for Meland kommune 2016-2020 vart vedteke i kommunestyre 09.11.2016. Der er det slått fast at arealdelen til kommuneplan skal rullerast på deltema. Rammene for revisjonen, med hovudtema og opplegg for planprosessen, vart fastsett i planprogrammet. Dette planprogrammet vart godkjent av kommunestyret i møte 14.02.2018 Kommuneplanen sin samfunnsdel er slutthandsama i kommunestyret i sak 33/2014. Kommuneplanen sin arealdel er vedteke i sak 58/2015.

Rulleringa på deltema bygger på gjeldane arealplan sine temakart og vedtekne arealstrategiar. Nasjonale og regionale føringer og prosesskrav knyt til PBL og Forskrift om konsekvensutgreiingar ligg til grunn for planforslaget på tema.

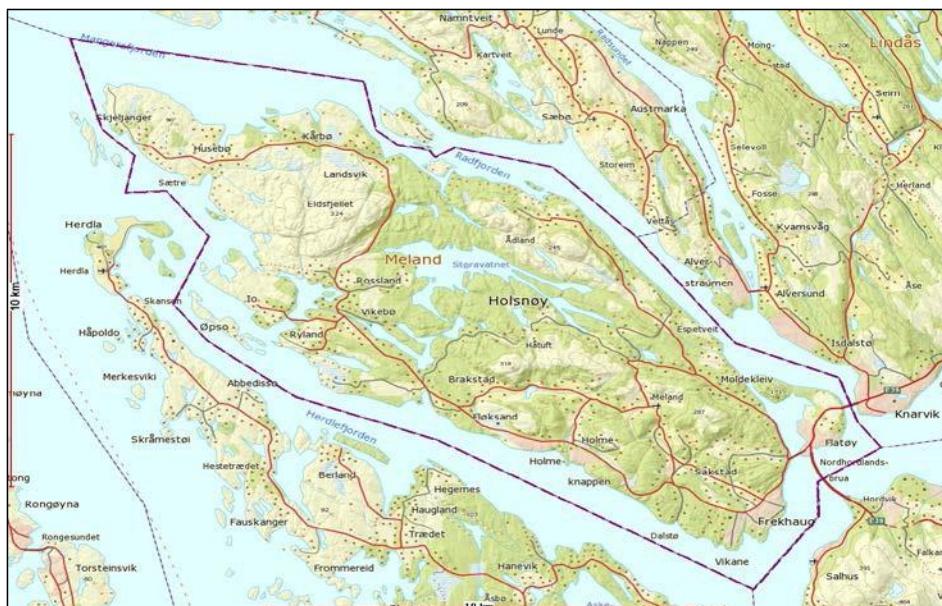
Planskildringa skal fortelje om planen sitt føremål, innhald og verknader. Den beskriv korleis planprogrammet er følgt opp gjennom innhenting og utarbeiding av kunnskapsgrunnlag og faglige vurderingar. Planskildringa inneheld ein omtale av kva konsekvensar planen sitt hovudgrep vil kunne ha for miljø og samfunnsutvikling Ein meir detaljert konsekvensutgreiing og sårbarhets og risikovurdering for kvart av dei nye utbyggingsområda som er foreslått er vedlagt i eit eige dokument. Dette ligg ved kommuneplanforslaget når dette vert lagt ut til offentlig høyring og ettersyn.

Planavgrensing

Planavgrensinga føljer kommunen si administrative grense.

Meland kommune har eit flateinnhald på ca. 92 km². Det var 8177 innbyggjarar i Meland siste kvartal 2018 (SBB -tal).

Figur 1: Planavgrensing for rulleringa av kommuneplanen sin areal del på deltema

Meland i framtida

Meland er ein av dei mest attraktive kommunane å busetje seg, og er inne i ei spanande endringstid. Meland blir saman med Lindås og Radøy, Alver kommune i 2020. I dag er Meland ein av dei nærmaste kommunane til Bergen som framleis har store naturkvalitetar, attraktive solrike utsiktstomter og landleg preg. Dette er lokale kvalitetar som har verdi også i regional samanheng, og er med på å forklare kvifor Meland er ein attraktiv kommune å flytte til eller etablere seg i.

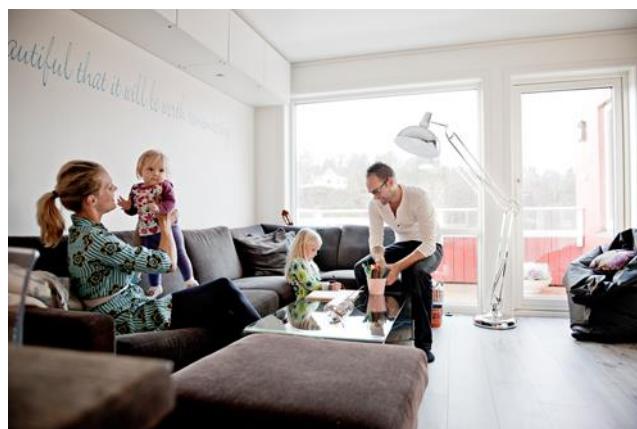
Ved framtidsretta arealdisponering ønskjer kommunen å ta vare på desse verdiane. Naturmangfald, dyrkjingsjord, reint vann, naturområde for rekreasjon, viktige kulturminne og kulturmiljø er verdiar som skal overførast til kommande generasjonar.

Det skjer ei rask utvikling i vekstcommunen Meland, som også påverkar arealbruken. I tråd med kommunen sitt mål om å vere ein føregangskommune innan næringsutvikling og attraktivitet, er det tema som treng ei ny vurdering i høve til arealbruk. Kommunestyre har vedteke å rullere kommuneplanen sin arealdel på tema. I arbeidet med rulleringa for gjeldane arealplan var det det areal til bustader og næring på land som hadde særleg fokus. I denne avgrensa rulleringa er det det tema havbruk, massehandtering og reiseliv som har vore tema.

Kommuneplanen sin samfunnsdel

Våre verdiar og målsetjingar

- Vi skal medverke til og oppleve god livskvalitet
- Vi skal ha ei berekraftig utvikling
- Vi skal vere ein av dei mest attraktive næringskommunane i Hordaland
- Vi skal tenke folkehelse i alt vi gjer

Revisjon på tema

Planprogrammet opnar for revisjon på fyljande tema:

- Areal for havbruksnæring på land og vann, samt areal for djupvasskai
- Reiselivsrealert næringsutvikling til dømes Meland golf
- Sambandet Vest AS sitt val av vegløysningar over Meland
- Areal for parkering til attraktive turområder og rasteplatser
- Areal for gjenbruksmassar(diverse typar jord og stein) i kommunen
- Vurdere område for ny barneskule i området Frekhaug – Dalstø

I arbeidet med planen har nokre av tema vore løyst i andre planer og prosesser.

Sambandet Vest AS sitt val av vegløysningar over Meland

Sambandet Vest AS er etablert for å arbeide for planlegging og realisering av vegsambandet nord på øya. Det er vedteke å utarbeida ein kommunedelplan for dette tema. Dette er eit interkommunalt samarbeid, der Statens vegvesen og dei kommunane som er ein del av planområdet samarbeider.

Planprogrammet er under arbeid med mål om vedtak i september 2019

Areal for ny barneskule i området Dalstø -Frekhaug

Det er planlagt store utbyggingar i Frekhaugområdet og kommunen har ei ung befolkning. Det er såleis eit press på skulane. Det er behov for å vurdere nytt areal for barneskule. Kommunestyre har i planprogrammet peike på at det skal gjerast vurderingar på plassering av barneskule i området Dalstø - Frekhaug. Kommunen har gjort ei alternativsvurdering for plasseringa av barneskule i området. Denne blir førande for det vidare arbeidet med dette tema. Området som er foreslått ligg i dag i arealdelen av kommuneplan, med arealformål bustad. Det å sikre areal for barneskule vert ein del av prosessen med områderegulering av B8 og B9.

Foto: Ane Bysheim

Areal for parkering til attraktive turområder og rasteplasser

Dette tema har blitt håndtert undervegs i prosessen med arbeidet med planen. Administasjonen arbeider med å få lagt tiltrette for areal til parkering i samarbeid med vedlikehald av kommunale veger, tema har og vore vurdert i arbeidet med reguleringsplaner i perioden.

Reiselivsrealert næringsutvikling og Meland golf

- Vi skal vere ein av dei mest attraktive næringskommunane i Hordaland

Meland kommune har som mål å vera ein av dei mest attraktive næringskommunane i Hordaland, og i planprogrammet er det vist til at me ligg nært Bergen og har eit særprega kultur- og fjordlandskap som kan vera eit potensiale til å utvikla reiselivstilbod. Det er lokalt og regionalt eit ynskje om å leggja til rette for ny landbrukstilknytta næringsverksemd, ofte omtalt som bygdenæringer.

Meland golf har eit renommé som går utover landegrensene. Heile området har eit stort potensiale til å bli ein attraktiv reiselivsdestinasjon. Meland golf har omfattande utviklingsplaner som kan vere med å skape arbeidsplasser og vidareutvikle merkevara Meland golf og omdømme til Meland kommune som golfdestinasjon. Målet er å utvikle området som eit rekreasjonsområde i Alver og i eit regionalt perspektiv. Utviklingsplanane er å oppgradere golfbana, legge til rette for naturpark. Det er planer om hotell, bustader og servisetilbod i området.

Areal for havbruksrelatert næring på land og vatn - samt djupvasskai

- Vi skal vere ein av dei mest attraktive næringskommunane i Hordaland

Havbruk er eit nasjonalt satsingsområde, og er skildra som ei sentral og viktig næring for Noreg i framtida. Det er ei nasjonal forventning om at kommunane sikrar areal for vekst i akvakulturnæringa, på ein miljømessig berekraftig måte gjennom planlegging etter plan- og bygningslova. Tema havbruksrelatert næring hadde behov for ein revisjon då etablerte akvakulturanlegg i kommunen ikkje har høve å vidareutvikle drifta p.g.a. militær forbodssone. Vi har i planarbeidet vurdert alternativ lokalisering for areal til akvakultur langs kystsona. Det er totalt tre akvakulturanlegg i kommunen, der to er tradisjonelle matfiskanlegg i sjø og eitt er eit settefiskanlegg på land. Akvakulturnæringa bidreg til verdiskaping i kommunen. Dette, saman med nasjonale forventningar om å leggja til rette for akvakultur, gjer at Meland kommune har retta spesielt fokus mot utvikling av akvakultur i samband med rullering av deltema i kommuneplanen.

Akvakulturnæringa legg beslag på areal på vassoverflata, vassøyla og på botn, noko som gjer at det bør stillast sterke krav til utgreiing av konsekvensar og konfliktpotensiale i samband med avsetting av areal til akvakultur i kommuneplan. Ulike bruks- og verneinteresser kan i varierande grad kombinerast med akvakultur, i ulike avstandar frå det fysiske anlegget. Det aller meste av akvakulturproduksjonen i dag er laks og regnbogeaure i opne merdanlegg i sjø. Det skjer ei kontinuerleg teknologiutvikling i næringa, og i framtida kan det vera meir aktuelt med andre artar og andre produksjonsmetodar. Lokalitetar som i dag ikkje høver særleg godt for oppdrett kan difor vera aktuelle i framtida. Tilhøve knytt til drift og utslepp er faktorar som vert regulert gjennom anna lovverk enn plan- og bygningslova. I kommuneplanen er det difor arealbruken knytt til akvakultur ein har fokusert på.

Lokaliseringskritere for djupvasskai

Det var planlagt og godt tilrettelagt for djupvasskai på Hjertås i arbeidet med gjeldande kommuneplan (2015-2026). Det er no ikkje høve til å vidareutvikle denne på grunn av

militærforbodssone som er etablert av forsvaret i området. I arbeidet med å vurdere areal for havbruksrelatert næring, er det gjort eit arbeid for å finna eigna areal for djupvasskai i Meland.

Lokalisering for landbasert næring til akvakultur

I arbeidet med kommuneplanen er det gjort ein gjennomgang av område som i gjeldande kommuneplan er avsett til næring, areal som private grunneigarar har spelt inn som aktuelle til ny djupvasskai, og strandsona generelt. For å sikra areal som er godt eigna for djupvasskai, er det sett på fleire viktige faktorar på eit overordna nivå.

Det er fleire kriterier som må vera på plass for at ein lokalitet skal vera eigna for landbasert akvakultur. Det er tilgjengeleg tomteareal, tilstrekkeleg og god kvalitet på ferskvatn. Det må vere god tilgang til sjø og sjøvatn, el-kraft, og nærleik til hovudferdsleårer og annan infrastruktur

Mest relevant å etablera i Meland kommune er område for settefiskproduksjon, eventuelt for postsmolt. Matfiskproduksjon på land krev store areal, og det er uklart om dette er ein teknologi som næringa kjem til å satse på i stor skala framover.

Ein har i samband med rulleringa gjort vurdering av mogleg plassering av kai og næring på land i heile kommunen, og konklusjonen er at området på Landsvik er godt eigna både for djupvasskai og landbasert anlegg i tilknyting til dette. Bakgrunnen for dette er mellom anna djupnetilhøva, relativt gode vindtilhøve, og ei plassering som ikkje krev at større båtar må lengre inn i fjorden. Ved realisering av bru mot Radøy, vil det vere ein fordel med ein kai som ligg utanfor denne i fjorden.

Areal for gjenbruksmassar(ulike typar jord og stein) i kommunen

- Vi skal ha ei berekraftig utvikling

Fokus på jord og jorda sin verdi har auka dei siste åra. Problemstillingar rundt kva som skjer med jordmasser som vert fjerna frå utbyggingsområder er tema i planarbeid og byggesaker. Vi vil redusere transportbehov ved utbygging og forbetre jordbruksareal ved tilføring av jordmasser. Vi vil nytte jordmasser som ein ressurs for samfunnet, og særleg for landbruket.

Foto: Marius F. Knudsen

I arbeidet med rullering av arealdelen av kommuneplanen på tema, har kommunen hatt eit særskilt fokus på å finne areal til varig massehandtering. Kommunen har i samarbeid med landbruksnæringa vurdert områder for varig plassering av masser eigna til landbruksproduksjon. Vi har og sett på eventuell endra arealbruk i høve til masse handtering, i samanheng med kvar det er lagt ut areal for bustad og næring i gjeldane arealplan. Slik kan vi nå målet om reduksjon i transport under utbygging. Det er under planlegging fleire omfattande reguleringsplanar for vegutbetringar og gang / sykkelvegløysninga som ein del av Nordhordlandspakken. Realisering av desse tiltaka vil generere overskuddsmasser som må planleggast nytta til gjenbruk. Dette gjeld særleg området Fosse-Moldekleiv, Flatøy, Frekhaug sentrum og Vikebø –Rossland.

Arealvurderingar

Arealforvaltninga dreier det seg om å vurdere og samordne omsyn til bruk og vern av areal. Hovudtema som ligg til grunn for denne rulleringa viser i korte trekk kva hovudutfordringar Meland kommune har på arealsida. Vurderingane i planen bygger på arealstrategiar vedtekne av formannskapet i sak 170/11. Desse arealstrategiane var grunnlag for rullering av kommuneplanen sin arealdel 2014. Fleire av desse var arbeidsmål til rullering i 2014 og kan framstå som spesifikke mot tema, til dømes kulepunktet «vi skal setja av areal til offentleg infrastruktur», men dei fleste overordna arealstrategiane er førande for denne temavise rulleringa. Difor har vi teke dei med her.

Arbeidsmål for arealdelen til kommuneplanen

Overordna arealstrategiar

- Den langsigtige utviklinga i kommunen skal vere berekraftig med "gode" miljø- og energiløysingar
- Gjennom arealplanlegginga skal kommunen byggje opp under eksisterande sosial og teknisk infrastruktur, og søkje effektive løysingar for å samordna arealbruk og transport
- Eksisterande busetnad og bygdestruktur skal takast vare på og vidareutviklast
- Landskapssilhuettar, høgdedrag, terrengformer som lagar tydelege landskapsrom og buffersoner mellom næringsområde og bustadområde skal ikkje byggjast ut
- Folkehelseperspektivet skal inngå som eit bærande element i all planlegging
- Prinsippet om universell utforming skal ivaretakast
- Meland sin senterstruktur, med Frekhaug som kommunesenter og Rossland som områdesenter, skal vidareutviklast. Offentlege tenestetilbod skal i all hovudsak leggjast til desse sentra
- Mindre nærsenter kan utviklast i tilknyting til eksisterande forretningsmiljø på Holme, Littlebergen og Flatøy
- Kommunen skal stimulere til næringsutvikling ved tilrettelegging av nye næringsområde langs viktige kommunikasjonsaksar, medrekna sjøvegstransport
- Kommunen skal planleggje for ein samanhengande grønstruktur. Grønstrukturen skal binde saman bustadområde, skuler, barnehage og strandsone. Større samanhengande friluftsområde og særleg viktige landskap og naturmiljø skal sikrast gjennom omsynssoner
- Naturmangfaldet skal takast vare på og vere eit berande element i planlegginga

- Dei unike kvalitetane i naturområdet Rylandsvassdraget /Storavatnet skal takast vare på
- Det skal setjast av tilstrekkeleg areal til offentlege føremål

Arealstrategiar for område landbruk, natur og friluftsliv

- Landbruket sitt behov for produksjonsareal og ivaretaking av kulturlandskapet er eit overordna perspektiv i arealforvaltninga.
- Større samanhengande friluftsområde og særleg viktige landskap og naturmiljø skal sikrast gjennom omsynssoner
- Landbruksinteresser skal ivaretakast gjennom kartlegging av kjerneområde landbruk
- Omsynssoner skal vurderast i landbruksområde med utvida næringsverksemد
- Kjerneområde landbruk skal skjermast mot nedbygging
- Verdfulle kulturlandskap skal sikrast

Arealstrategiar for næring

- Kommunen skal gjennom arealplanlegginga leggja til rette for utbygging i større næringsparkar ved eksisterande infrastruktur og framtidig planlagt infrastruktur.
- Eksisterande verksemder skal, der det er mogleg, sikrast høve til utvikling.
- I planlegginga av nye næringsområde skal ein ta omsyn til topografi og konsekvensar for bustadområde i nærlieken.
- Det skal leggjast til rette for småskala næringsutvikling knytt til landbruk
- I kommunesenter og områdesenter kan det leggjast til rette for kombinert utbygging av bustad og forretning
- Større service- og handelsstader skal ha eit godt kollektivtilbod for alle reisande.

Arealstrategiar for strandsona

- Ålmenn tilgang til strandsona og verdifulle natur- og kulturlandskap skal sikrast gjennom arealplanlegginga
- Det skal avsetjast areal til småbåthamner og naust
- Strandsona er som regel eksponert for innsyn. I strandsona må ein ta særleg omsyn til korleis planlagt utbygging vil sjå ut frå sjøsida
- Øyar, holmar og skjær der det ikkje er busetnad skal sparast for inngrep

- Landskapssilhuettar, oddar og nes har høg landskapsverdi og skal som hovudregel ikkje byggjast ut

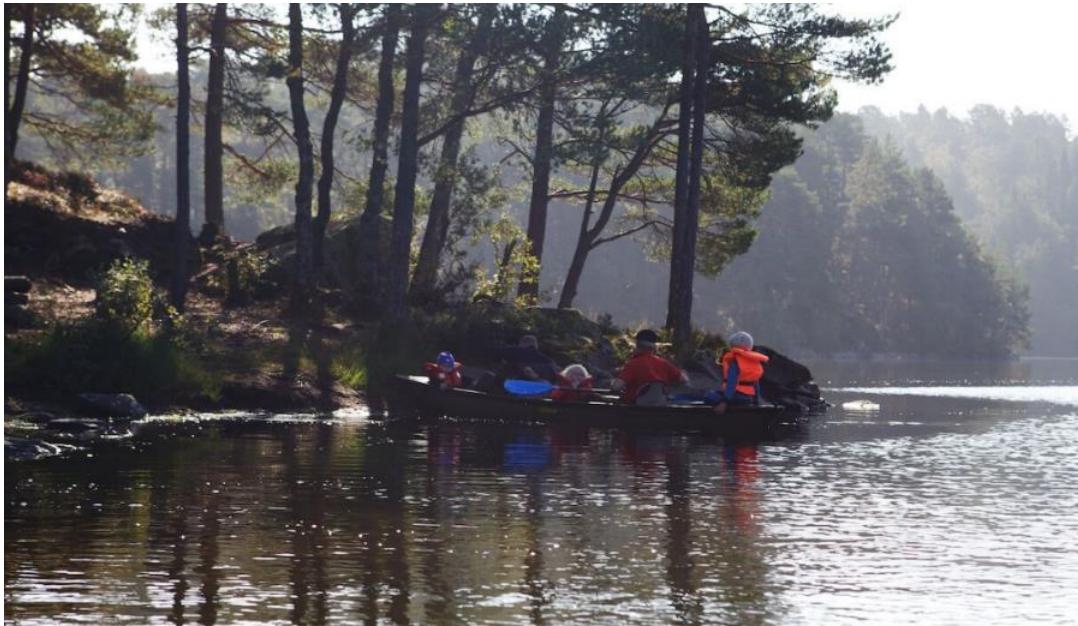

Foto: Ane Bysheim

Medverknad og prosess

Vurdering av private innspele

Private innspele er ikkje i seg sjølv avgjerande for å lage ein god arealplan kommunen kan styre etter. Det er likevel praksis for at ein inviterer innbyggjarane og andre til å kome med innspele som ledd i arbeidet med å lage arealplan. Vi opna for innspele i framlegg til planprogram for rullering av kommuneplanen sin arealdel på deltema, har vore på offentleg ettersyn og høyring med frist 14 november 2017. Det er kome inn avgrensa med innspele til denne rulleringa, 20 merknader til planprogrammet. Vi har i kommunikasjon med innbyggjarane og næringslivet vore tydlege på at det er ei temavis rullering og innspele utover tema vil ikkje bli vurdert.

Høyringsframlegg 08.04.2019

I denne temavvise rulleringa var det høve til å kome med innspel innanfor følgjande tema:

- Areal for havbruksrelatert næring på land og vatn, samt areal for djupvasskai
- Areal for gjenbruksmasser(div. typar jord og stein) i kommunen.
- Reiselivsrelatert næringsutvikling.
- Areal for parkering til attraktive turområder og rasteplatser.

Massehandtering/ areal for overskotsmassar

I samband med massehåndtering har det vore invitert til opent møte med bønder. I dette møte hadde vi arbeidsverkstad, det var svært godt frammøte.

Reiselivsrelatert næring og Meland golf og naturpark

I arbeidet med tema reiselivsrelatert næring har vi hatt arbeidsmøter med administrasjon si arbeidsgruppe, næringen og potensielle aktørar. Det har og vore dialogmøter med Meland golf og naturpark. Det er kome inn 5 innspel til tema, av desse er fire teke med etter konsekvensvurdering.

Arealbruk akvakultur

I prosessen med planen har vi hatt møter med ulike interessegrupper i arbeidet. Det har i samband med tema havbruk vore møter med havbruksnæringa i regionen og interesseorganisasjonane til næringa.

Det kom inn totalt fem innspel frå private aktørar knytt til temaet akvakultur. Tre av desse låg i område som ein i akvakulturanalysen kom fram til som aktuelle. Dette gjeld utviding av eksisterande lokalitet ved Kjeppevikholmen, tilrettelegging for flytting av lokalitet frå Laksevika til Trollhola og tilrettelegging for ny lokalitet ved Skjelanger. Desse tre innspela er ikkje vurdert for seg sjølv med eigne konsekvensutgreiingar, då arealbruken er avklart i samband med akvakulturanalysen. I tillegg har det kome innspel frå Blom Fiskeoppdrett om å utvida eksisterande område i Laksevika, og frå Alsaker Fjordbruk om å utvida næringsareal på land i tilknyting til eksisterande settefiskanlegg i Rylandsvågen.

Barn og unge sine oppvekstvilkår

Det fysiske oppvekstmiljøet har stor verknad for opplevinga av ein trygg oppvekst, og sterkt samanheng med motorisk utvikling og god helse. Å skape omgjevnader som gjev rom for fantasibasert leik, samvær og fysisk utfalding vert stadig meir viktig. Eit tema i rulleringa har vore å peike på areal for ny barneskule i Frekhaug – Dalstøområdet. I samband med denne prosessen som har gått parallelt med arbeidet med områderegulering B8 og B9, har det vore gjennomført barnetråkk og workshop i regi av ungdomsrådet. Det har også vore kartlagt turveger, nærturområder, leikeplasser og friluftsområder av verdi i planområdet der barneskule er tenkt plassert.

Figur 2: Barnetråkk

Plankvalitet

Føresegner

Meland kommune har utarbeidd føresegn og retningsliner til kommuneplanens arealdel som skal vere mest mogleg konkrete og robuste. Dei skal vere gode verktøy i den kommunale forvaltinga, og publikum skal på ein enkel måte kunne sette seg inn i kva handlingsrom som gjeld for deira eigedom.

Dispensasjonar frå kommuneplanen sin arealdel kan vere nødvendig sidan planen er laga på eit overordna nivå og umogeleg kan fange opp alle detaljar. Det er derfor lagt vekt på å formulere føresegne til arealplanen slik at kommunen sitt ønskje for arealbruken kan gjennomførast utan mange dispensasjonar. Det vil alltid vere ein balansegang mellom detaljerte føresegner og fleksibel plan. Premissane for å sikre samordna areal- og transportplanlegging, folkehelseperspektivet, grønstruktur, gode og trygge oppvekstvilkår, gode leikeplassar og klimaomsyn ligg i føresegne til kommuneplanen sin arealdel. Dette er ei temarulling og det er ikkje store endringar på føresegne. Det er gjort nokon grep i høve LNFN og havbruk. Vi har lagt inn dei nye føresegne som ein del av dei vedtekne føresegne sin struktur.

Føresegne er samla i eit eige vedlegg til planen.

Konsekvensutgreiing

Plan og bygningslova krev at det blir gjort ei særskilt vurdering av verknader for miljø og samfunn når det blir utarbeidd planar som set rammer for framtidig utbygging. Kommuneplanen sin arealdel er dein slik plan. Dette vert kalla ei konsekvensutgreiing (heretter KU) av planen. Vidare krev plan- og bygningslova at det blir utarbeidd ein risiko- og sårbarhetsanalyse (heretter ROS). Målet med denne analysen er å etablere ei systematisk tilnærming til mogeleg framtidig fare og uønska hendingar, slik at nødvendige risikoreduserande tiltak kan identifiserast og takast omsyn til. Dersom ein gjennom arbeidet med KU og ROS oppdagar at det er fare på ferde eller at planen har negative konsekvensar, må kommunen synleggjere kva som må til for at planen kan gjennomførast.

Alle nye utbyggingsområde har gjennomgått KU og ROS. Dette dokumentet inneholder alle konsekvensutgreiingane. ROS-analysane finst som eit eige kapittel i planskildringa.

Konsekvensutgreiing:

- **Metode**
  - KU og ROS i kommuneplanen sin arealdel blir utført på eit grovmaska, overordna nivå, og bygger på kient og registrert kunnskap.
- **Konsekvensutgreiing**
  - Arealbruken er vurdert i høve til arealstrategiane:
  - Overordna arealstrategiar
  - Arealstrategiar for landbruks-, natur- og friluftsområde
  - Arealstrategiar for bustadbygging
  - Arealstrategiar for næring
  - Arealstrategiar for fritidsbusetnad
  - Arealstrategiar for strandsona
  - Omsynet til barn og unge sine oppvekstvilkår
- **Vurdering og verdsetting av areala byggjer på følgjande kunnskap:**
  - Naturmangfold
  - Kulturmiljø og kulturmiljø
  - Landbruk
  - Friluftsliv

Figur 3: Døme KU-vurdering

Gjennomføring

Alle framlegg til ny arealbruk er gått gjennom. I nokre tilfelle er det analysert eit større område enn den avgrensinga som til slutt ligg i planframlegget, for å få vurdert alternativ utforming eller lokalisering.

ROS-analysen tek utgangspunkt i dei potensielle faremomenta som er avdekka av KU. Ny arealbruk er avgrensa etter ei samla vurdering i KU og ROS.

Metode

KU og ROS i kommuneplanen sin arealdel blir utført på eit grovmaska, overordna nivå, og byggjer på kjent og registrert kunnskap. Innhenting av ny kunnskap er avgrensa til det som trengs for å trekke ein konklusjon. Ved utarbeidning av område- og detaljregulering, vil det som regel vere nødvendig å hente inn ny kunnskap, for å vurdere verknad av meir konkrete tiltak. Dette er teke med som eit eige punkt i dei generelle føreseggnene.

Konsekvensutgreiinga er utført i tre trinn:

- Ny arealbruk i høve til arealstrategiane
- Vurdering og verdsetjing av areal
- Konsekvensar av ny arealbruk

Konsekvensutgreiinga fører til konklusjonar når det gjeld arealbruken. ROS-vurdering er deretter gjort for den nye arealbruken som planframlegget tilrår.

Konsekvensutgreiing

Dette er ein temavis rullering, og det er tatt utgangspunkt i desse ved gjennomgang av innspel. Arealbruken er vurdert i høve til arealstrategiane: ref. vedtak for arealstrategier 2015 v/ full rullering av KPA. Jordmassar frå problem til ressurs – ta vare på matjorda, rettleiar for offentleg forvaltning utgitt av region Nordhordland, har vore rettleiande for arbeidet.

- Overordna arealstrategiar
- Arealstrategiar for landbruks-, natur- og friluftsområde
- Arealstrategiar for næring
- Arealstrategiar for fritidsbusetnad
- Arealstrategiar for strandsona
- Omsynet til barn og unge sine oppvekstvilkår

Vurdering og verdsetting av arealet byggjer på følgjande kunnskap:

- Naturmangfold
- Kulturminne og kulturmiljø
- Landbruk
- Friluftsliv
- Landskap / strandsone

TEMA	INNHOLD	KUNNSKAP
MILJØ		
Klima Forureining Støy	Støy, avfall Drikkevasskjelde Forureining/utslepp i luft eller grunn	Oversiktskart over avlaupsnett Oversikt over trafikkmengde og utsleppsløyper https://grunnforurensning.miljodirektoratet.no/
Jordbruk	Kjerneområde jordbruk Viktige kulturlandskap	https://nibio.no/tjenester Markslag Arealdifferensiering av landbruksareal i Meland kommune temakart Kjerneområde jordbruk Jordmassar frå problem til ressurs – ta vare på matjorda 2016
Skogbruk	Skogbruk med viktige produksjonsverdiar	https://nibio.no/tjenester Markslag Temakart Kjerneområde skogbruk
Naturverdiar og biologisk mangfald	Viktige naturtypar Biologisk mangfold Viltførekomstar Område verna etter naturvernlova Strandsone	Viltet i Meland. Kartlegging av viktige viltområde og status for viltartane 2004. Kartlegging og verdisetting av naturtypar i Meland 2002/2007/2013 Nibio Gardskart Biologisk mangfold i Meland kommune 2008 Kartlegging av funksjonell strandsone 2011 Kartlegging av sjøaurevassdrag i Meland kommune 1999 Miljødirektoratet Naturbase; http://www.miljodirektoratet.no/no/Tjenester-og-verktøy/Database/Naturbase/ Artsdatabanken artskart; https://artsdatabanken.no/
Kulturminne og kulturmiljø	Freda bygg og anlegg Verneverdige kulturminne eller kulturmiljø Eldre gardstun Naust og sjøhusmiljø	Askeladden med SEFRAK Naustmiljøkartlegging Jordkjellere i vest 2008 Kartleggingar i forbindelse med kulturminneplan for Meland kommune
Friluftsliv	Turvegar Badeplassar Regionalt registrerte friluftsområde Jakt og fiske Leikeområde Tilkomst til sjø	Barnetråkkregistreringar Fylkesdelplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv Temaplan for idrett, folkehelse og friluftsliv 2014-2019 Område for friluftsliv; kartlegging og verdsetting av regionalt viktige område i Hordaland, prosjektrapport 2008 Friluftskart Meland 2009 Kartlegging og verdisetting av friluftsområde i Meland 2016
Rydlands-vassdraget	Verna vassdrag	Forvaltningsplan for Rylandvassdraget

SAMFUNN		
Infrastruktur	Trafikktryggleik Skule og barnehage Aldersheim, omsorgsbustader Offentlege tenester Sevicetilbod Veg, vatn, avlaup IKT	Tiltaksplan for trafikksikring for 2017 – 2020 Nasjonal vegdatabank https://www.vegvesen.no/vegkart/vegkart/#kartlag:geodata/@600000,7225000,3 Tiltaksplan for vassforsyning avlaup og vassmiljø 2015-2019
Naturrisiko og klima	Grunntilhøve Skred, flaum, ekstremvær, vind, nedbør Radon Havnivåstiging Bruhavari Skog og grasbrann	Klimaplan for Meland kommune 2011 Oversiktskart NVE temakart skred og flaum; https://www.nve.no/flaum-og-skred/skrednett/ Temakart skredkartlegging Havnivåstiging http://www.ngu.no/kart/berggrunn, grunnvassdata, lausmassekart FylkesROS Meteorologisk institutt, Bergen Overordna Ros Meland kommune 2013
Energi	Energibruk Energireduserande tiltak El – forsyning	Enova BKK energiutgreiing

Samla konsekvensar av planframlegget

Dei samla verknadene av planframlegget er vurdert under. Vurderingane er gjort for planframlegget totalt sett, for kvart utgreiingstema. Som resultat av konsekvensutgreiinga for kvart delområde, er ei nokon område tekne ut av planforslaget eller endra i omfang for å redusere dei negative verknadene. Dette er teke høgde for i vurderinga av samla konsekvens.

Miljø og klima

Planforslaget er utarbeida med utgangspunkt i målsetjingar som skal bidra til å unngå negative verknader for miljø og klima og naturmangfold.

Landbruk

For å ivareta jordbruket sine interesser, er kartlegging av kjerneområde landbruk nytta når ein ser på planframlegget samla sett, vert jordvernet styrka som følgje av at planframlegget legg tilg unn at vi forbetrer jordbruskareal i drift og opparbeiding av nytt jordbruksareal.

Naturmangfald

Det er utarbeida eit temakart over naturtypar basert på Direktoratet for naturforvaltning(DN) sine tilgjengelege registreringar på vilt og biologisk mangfald. I tillegg til å unngå utbygging i område der det er verdifulle naturtypar eller er registrert raudlista artar, er det viktigaste ein kan gjere for naturmangfaldet å la urørte område få vere skjerma mot utbygging også i framtida.

Konsekvensane for naturmangfald i areal for akvakultur på land ved Landsvik skal utgreiaast i ein meir detaljert konsekvensutgreiing i reguleringsplan for område. Samla sett vurderer vi difor konsekvensen for naturmangfald å vere låg.

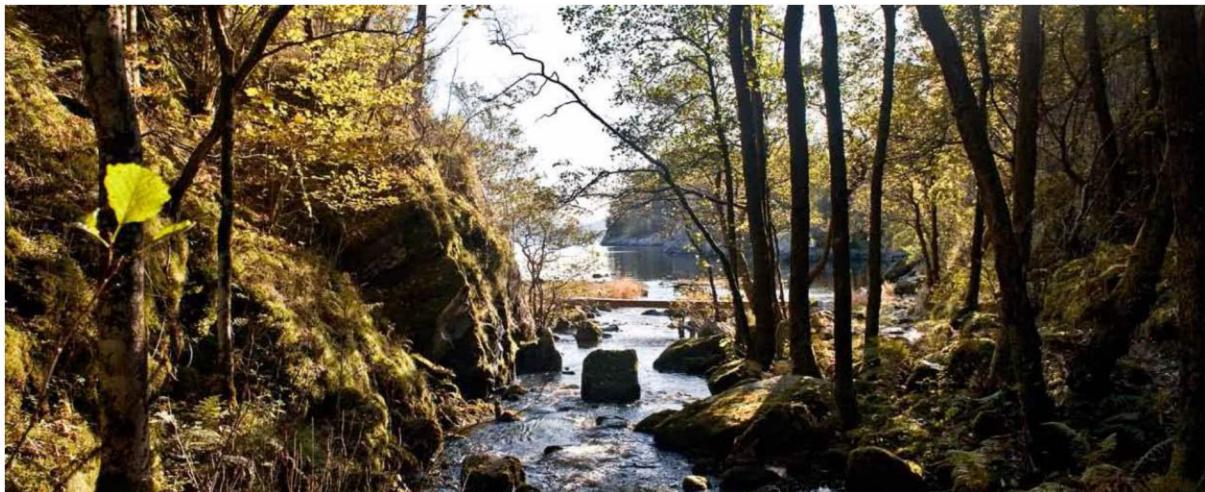

Foto: Vegard Valde

Landskap

Hovudelement i verdisettinga av landskapet er:

- Landskapsform (hovudformer og småformer /terrengformer)
- Vegetasjonsbilete
- Vassdrag og fjord
- Bygningsmasse/tekniske anlegg, dvs. eksisterande inngrep i landskapet

Det er i planarbeidet lagt vekt på at nye områder blir plassert slik at negative verknader for landskapet i størst mogleg grad blir unngått. Inngrep i strandsona og på høgdedrag er svært synlege og har størst konsekvens for landskapskvalitetane.

Utleggning av større næringsområde kan ha negative verkander for landskapskvalitetane ved at næringsområde ofte blir sprengd ut og planert for å få ei rasjonell utforming. Det mogeleg framtidige næringsområdet på Landsvik er eit slikt område. Realisering av dette området er avhengig av ny veg (Sambandet vest). Det er elles teke inn føresegner som sikrar at det ved utarbeiding av reguleringsplan skal leggjast vekt på terrengetilpassing.

Folkehelse

Det har vore eit mål i planen å unngå at nye næringsområde kjem i konflikt med bustadføremål. I arbeid med å finne egna område for akvakultur har me vert medvetne på å vurdere konflikt opp mot boligområde på land. Dette mellom anna ut frå eit ønskje om å unngå uheldige verknader for buminjøtet i form av støy og transport. Dette målet er i svært stor grad nådd.

Samfunnstryggleik

Det er ikkje avdekkta område med stort farepotensiale for skred, og ein føre var-haldning er lagt til grunn. Havnivåstiging og klimaendringar utgjer eit lågt farepotensiale i planområdet. For områder satt av til akvakultur/oppdrett er områdene vurdert i høve til vind og nokon områder får gult utslag på risiko for vind. Ytterlig vurdering av dette vert teke i søknadsprosessen for etablering av akvakultur. Samla sett fører planforslaget i liten grad til auka risiko.

Ny arealbruk som er lagt inn i arealplanen etter KU

Tabellen under syner framlegg til ny arealbruk som står att etter gjennomført konsekvensutgreiing, desse områda er det etterpå gjort ROS-analyse av.

Formål:	Nummer:	Områdenamn:	Areal i daa:
LNF-spreidd næring, areal for overskotsmassar	SN_14	Mjåtveit	22,5
LNF-spreidd næring, areal for overskotsmassar	SN_15	Fløksand	7,5
LNF-spreidd næring, areal for overskotsmassar	SN_16	Fløksand Nord	5,6
LNF-spreidd næring, areal for overskotsmassar	SN_17	Landsvik	9
LNF-spreidd næring, areal for overskotsmassar	SN_18	Brakstad	2,5/1,5/3,4/0,6
LNF-spreidd næring, areal for overskotsmassar	SN_19	Nedre Tveit	7,3
LNF-spreidd næring, areal for overskotsmassar	SN_20	Nedre Tveit, Troppå gard	1,6
LNF-spreidd næring, areal for overskotsmassar	SN_21	Espetveit	7,5
LNF-spreidd næring, areal for overskotsmassar	SN_22	Espetveit vest	20,9
LNF-spreidd næring, areal for overskotsmassar	SN_23	Refskar	7,8
Bygg- og anlegg, areal for overskotsmassar	BE_3	Dalstø	24,3
Bygg- og anlegg, areal for overskotsmassar	BE_4	Dale/Hopland	51,7
LNF-spreidd næring, reiseliv	SN_24	Fureskjegget	8,9
LNF-spreidd næring, reiseliv	SN_25	Gripen	2,3/13,5
Næringsbebyggelse	N_11	Nedre Tveit	14,9
Akvakultur	AK_2	Kjeppevikholmen	
Akvakultur	AK_3	Trollhola	
Kombinert formål i sjø	FEFIAKFR_1	Skjelanger	
Kombinert formål i sjø	FEFIAKFR_2	Gjerdeneset	
Kombinert formål i sjø	FEAK_1	Vardneset	
Kombinert formål i sjø	FEAK_2	Gaustad	
Næringsbebyggelse	N_11	Landsvik	627

Risiko og sårbarhetsanalyse

Samfunnstryggleik

Både offentlege og private instansar har ansvaret for viktige samfunnsfunksjonar som vegnett, vassforsyning, avlaup, el-forsyning og IKT. Dette er nokre av dei viktigaste basisfunksjonane i eit velfungerande samfunn. Dersom denne infrastrukturen blir sett ut av funksjon, kan situasjonen fort bli kritisk, med store og lammande ringverknader for lokalsamfunnet.

Kommunen har eit særskilt ansvar for at ulike risikomoment og sårbare høve er kartlagt og teke tilstrekkeleg omsyn til i arealforvaltninga. Plan- og bygningslova §4-3 er styrande for dette arbeidet, dvs. for kommunen sitt arbeid med samfunnstryggleiken. Kommuneplanen er den overordna planen som skal styre utnytting av areala i kommunen dei nærmaste åra. Kommunen må sjå til at dei tiltaka som vert med i planen og dei areala som er sett av til ny utnytting, vert analysert og vurdert med omsyn til å avdekke om tiltaka ligg i utsette område. Vidare om den endra bruken fører til at dei fysiske tilhøva vert endra, slik at ny risiko oppstår. Kommunen kan også gjere framlegg om tiltak som kan setjast i verk for å avbøte risiko og fare. Ved utarbeiding av reguleringsplanar skal det alltid utarbeidast detaljert risiko- og sårbarhetsanalyse.

Kva er «Risiko- og sårbarhetsanalyse», ROS-analyse

Å gjennomføre ein ROS-analyse vil sei å kartlegge uønskte hendingar, dvs. hendingar som inneber fare for menneske, miljø, materielle verdiar og samfunnviktige funksjonar. Rekkjefølgja på desse elementa er ikkje tilfeldig vald. Liv og helse vil alltid vere første prioritet. Risiko vert definert som ein funksjon av sannsyn og konsekvens.

Det er lagt til grunn 5x5-matrise i analysen. Denne er tilrådd i faglitteraturen for overordna ROS, m.a. i Handbok for arbeid med samfunssikkerhet, krise- og beredskapsplanlegging 2005/2006 (v/Arve Meidell). Som støttelitteratur i arbeidet har også FylkesROS 2009, 2015 og 2018 vore nytta.

Tal i matrisa:	Kategori:	Kor ofte:
S1	Lite sannsynleg	Ei hending kvart 1000 år eller sjeldnare
S2	Mindre sannsynleg	Meir enn ei hending kvart 50.år, men mindre enn ei hending kvart 100.år
S3	Sannsynleg	Meir enn ei hending kvart 50.år, men mindre enn ei hending kvart 10.år
S4	Mykje sannsynleg	Meir enn ei hending kvart 10.år, men mindre enn ei hending kvart år
S5	Svært sannsynleg	Ei hending per år eller oftare

Utgangspunktet er å vurdere risiko først og fremst for at naturhendingar kan føre til skade på liv og helse, miljø og eventuelt føre til økonomiske konsekvensar for samfunnet og den enkelte innbyggjar. Men det må også vurderast om handlingar utført av individ eller verksemder kan føre til uakseptabel risiko for helse, miljø og økonomi. Følgjene av normale aktivitetar, t.d. større utbygging av bustad eller næringsområde, endrar naturen og kan føre til at store nedbørsmengder får større og meir alvorlege konsekvensar enn før. Vatn strøymer fortare langs asfalerte gater og gjennom terrenget fritt for vegetasjon. Som ein konsekvens av klimaendringar kan det i framtida bli fleire intense

nedbørsperiodar. Kortvarig intens nedbør kan gje overbelastning av overvassystem og bekkar / stikkrenner og føre til lokale flaumar.

Årleg fører naturhendingar og verknader av menneskeskapte hendingar til skade på materielle verdiar i landet vårt. Desse hendingane representerer også ein fare for liv og helse, men heldigvis er det eit fåtal dødsfall i vår kommune som er knytt til naturulukker. I mars 1699 døydde ein person i ei rasulukke, men andre dødsfall er ikkje å finne i historia. Menneskeskapte hendingar utløyser derimot oftast større fare for at liv kan gå tapt. Dette gjeld særleg ulykker knytt til ferdsel på land og sjø.

Det er utarbeidd ein overordna ROS analyse for kommunen, tilrådd av formannskapet i sak 124/13, møte 18.12.2013. Denne ligg til grunn for ROS-vurderingane i arealdelen.

Naturhendingar

Risiko for naturulukker som skred, flaum og skogbrann er vurdert i den overordna ROS-analysen. I tillegg er ekstrem nedbør, høgare havnivå, stormflod og sterkt vind viktige tema. I ein kystkommune som vår, vil høgare vasstand enn normalt råka kystsona fleire gonger i løpet av eit år. Det same gjer sterkt vind og store nedbørmengder. Desse hendingane er me derfor vande med, og dei gamle byggeområda langs sjøen har teke høgd for dette. Dei er og stort sett plassert slik at vindskader vert minst mogeleg. Naust er bygd slik at vatnet renn ut att og vinden stryk langs taket. Bustadhus og løer er plassert og bygd for å tolle klimaet på staden.

Klimaet er i endring – det er venta fleire og sterkare stormar, meir ekstrem nedbør og høgare nivå på hav og springflod. Samstundes er byggemåtar og byggeskikk endra – bygningane er høgare, meir eksponert plassert og takflater og utspring er større slik at vinden får meir tak. Desse tilhøva samla gjer det viktig å freiste sjå kvar og korleis naturfenomena kan ramme og kva konsekvensar dei kan få. Er sannsynet stort og konsekvensane alvorlege for liv og helse, miljø eller økonomi, må tiltaket takast ut av planen.

ROS-analysen i kommuneplanen omfattar uønskte naturhendingane som stormflod, ekstremnedbør, skred og sterkt vind. Skogbrann, kulde og snø og høgare havnivå er ikkje tema då det enten er særusannsynleg at desse hendingane vil inntrefje, eller konsekvensane av dei er små eller uvesentlege. Såleis vert risikoen liten; risiko er lik sannsyn multiplisert med konsekvens. Havnivået vil truleg stige, men det tek lang tid før det vert så mykje høgare enn i dag at det får alvorleg verknad. Likevel bør ein i planar for utbygging stille krav om at bygningar og installasjonar med lang levetid blir plassert utanfor rekkevidde av eit havnivå som vil vere 1m høgare enn i dag innan år 2100.

Menneskeskapte hendingar

Av dei menneskeskapte hendingane er det berre auka trafikkfare og lang utrykkingstid som er vurdert som så farlege for liv og helse, miljø og økonomi at dei er teke med i ROS-analysen for det enkelte området.

Kommunen har fleire vegar som ikkje er dimensjonert for endra / auka trafikk. Dei dårlege vegane slår inn i høve til tida ambulanse og andre utrykkingskjøretøy treng for å komme fram til ein ulukkesstad. Dei restriksjonane som følgjer av låg vegstandard, må få konsekvensar for plassering av

nye bustadfelt og offentlege bygg som skule, barnehage og sjukeheim. I føresegnene til kommuneplanen er det lagt inn krav om ROS-analyse for det enkelte tiltaket som går meir i detalj enn det ein gjer i dette grunnlagsarbeidet. Rekkefølgjekrav, ulike tiltak for skjerming og reduksjon av risiko kan vere tiltak som må setjast i verk for å sikre at ny arealbruk ikkje fører til auka risiko for uønskte hendingar. Brann og ekspljosjonsfare er vurdert, men det er få stader i kommunen det ligg føre slik fare. Tømming av ballastvatn er døme på ei anna hending som får konsekvensar, men Meland har ingen større hamneområde og hendinga er handtert i samband med overordna ROS for kommunen under kapittel 3. Der er konklusjonen at sannsyn og konsekvens er låg, og hendinga er ikkje teke med i ROS for det enkelte området som er teke med i kommuneplanen.

Akseptkriteria og definisjonar

I arbeidet med vurderingane for kvart framlegg til ny arealbruk eller privat innspel, er det teke utgangspunkt i konsekvensutgreiinga (KU) for området. Vidare er det nytta dei akseptkriteria som er definert for overordna ROS-arbeid i kommunen, sjå under. Dei uønskte hendingane (UH) som er teke med, er dei hendingane som er vurdert i kapittel 1 i overordna ROS for kommunen – «Klimaendringar og naturulukker», og det er definisjonane nytta i dette kapitlet som er lagt til grunn for ROS-arbeidet i kommuneplanen. I tillegg er trafikkfare og utrykkingstid vurdert ut frå dei definisjonane som kjem fram i kapittel 4 i overordna ROS – «Svikt i kritisk infrastruktur».

Risikomatrise:

	Risikomatrise																
	Liv og helse					Miljøskadar					Økonomiske og materielle verdiar						
S5: Svært sannsynleg Ei hending per år eller oftere	S5					S5					S5						
S4: Mykje sannsynleg > ei hending kvart 10. år, men < ei hending kvart år	S4					S4					S4						
S3: Sannsynleg > ei hending kvart 50. år, men < ei hending kvart 10. år	S3					S3					S3						
S2: Mindre sannsynleg > ei hending kvart 100. år, men < ei hending kvart 50. år	S2					S2					S2						
S1: Lite sannsynleg Ei hending kvart 100. år eller sjeldnare	S1					S1					S1						
	K1	K2	K3	K4	K5		K1	K2	K3	K4	K5		K1	K2	K3	K4	K5
K1: Ubetydeleg/ufarleg	K1	Ingen personskadar				K1	Ingen miljøskadar eller forureining av omgjevnadene.				K1	Skadar for < kr 30.000,-					
K2: Mindre alvorleg	K2	Få og små personskadar, korte sjukefravær				K2	Mindre skadar på miljøet som utbreast etter kort tid				K2	Skadar for mellom kr 30.000 – 300.000,-					
K3: Betydeleg	K3	Få, men alvorlege personskadar, mange mindre personskadar (> 10)				K3	Stort omfang – middels alvorlegheit, Lite omfang – høg grad av alvorlighet				K3	Skadar for mellom kr 300.000 – 3.000.000,-					
K4: Alvorleg	K4	Intnt 2 døde, og/eller 5 alvorleg skadde, og/eller > 10 evaluerte				K4	Store og alvorlege miljøskadar				K4	Skadar for mellom kr 3.000.000 og 30.000.000,-					
K5: Svært alvorleg	K5	X > 3 døde, og/eller > 6 alvorleg skadde, og/eller > 10 evaluerte				K5	Langvarig, i verste fall alvorleg skade på miljøet.				K5	Skadar for > kr 30.000.000,-					

Definisjonar:

Ekstremnedbør – er typisk mykje nedbør over særskilt kort tid (12 timer).

Stormflo – er sannsynleg vasstand opp til 230cm over sjøkartnull. Årsaker til stormflo er samanfall av høgt astronomisk tidevatn, strek vind og høge bølgjer.

Skred – det kan vere fleire typar skred. T.d. fjellskred, flaumskred, jordskred, snøskred. Større mengder materie rasar ut på stader der det kan gjere stor skade.

Sterk vind – vindkast opp mot 40m/s og meir.

Område	Stad	Arealføremål	UH-1 Stormflo	UH-2 Nedbør	UH-3 Skred	UH-4 Vind	UH-5 Trafikk- fare	UH-6 Ut- rykking
AK_2	Kjeppevik-holmen	Akvakultur	S1K1	S1K1	S1K1	S4K3	S1K1	S1K1
AK_3	Trollhola	Akvakultur	S1K1	S1K1	S1K1	S4K3	S1K1	S1K1
FEFIAKFR_1	Skjelanger	Kombinert føremål i sjø	S1K1	S1K1	S1K1	S4K3	S1K1	S1K1
FEFIAKFR_2	Gjerde-neset	Kombinert føremål i sjø	S1K1	S1K1	S1K1	S4K3	S1K1	S1K1
FEAK_1	Vardneset	Kombinert føremål i sjø	S1K1	S1K1	S1K1	S4K3	S1K1	S1K1
FEAK_2	Gaustad	Kombinert føremål i sjø	S1K1	S1K1	S1K1	S4K3	S1K1	S1K1
BE_3	Dalstø	Bygg og anlegg	S1K1	S4K1	S3K1	S4K1	S3K2	S2K2
BE_4	Dale/Hopland	Bygg og anlegg	S1K1	S4K1	S3K1	S4K1	S3K2	S2K2
SN_14	Mjåtveit	LNFR-spreidd bustad-, fritids- eller næringsbygg	S1K1	S4K1	S1K1	S4K1	S1K1	S1K1
SN_15	Fløksand	LNFR-spreidd bustad-, fritids- eller næringsbygg	S1K1	S4K1	S1K1	S4K1	S3K2	S2K2
SN_16	Fløksand nord	LNFR-spreidd bustad-, fritids- eller næringsbygg	S1K1	S4K1	S1K1	S4K1	S3K2	S2K2
SN_17	Landsvik	LNFR-spreidd bustad-, fritids- eller næringsbygg	S1K1	S4K1	S1K1	S4K1	S2K2	S2K2
SN_18	Brakstad	LNFR-spreidd bustad-, fritids- eller næringsbygg	S1K1	S4K2	S1K1	S4K1	S1K1	S1K1
SN_19	Nedre Tveit	LNFR-spreidd bustad-,	S1K1	S4K1	S3K1	S4K1	S1K1	S1K1

fritids- eller næringsbygg			S1K1	S4K1	S1K1	S4K1	S3K2	S2K2
SN_20	Nedre Tveit, Troppå gard	LNFR-spreidd bustad-, fritids- eller næringsbygg						
SN_21	Espetveit	LNFR-spreidd bustad-, fritids- eller næringsbygg	S1K1	S4K1	S3K1	S4K1	S3K2	S2K2
SN_22	Espetveit vest	LNFR-spreidd bustad-, fritids- eller næringsbygg	S1K1	S4K1	S3K1	S4K1	S3K2	S2K2
SN_23	Refskar	LNFR-spreidd bustad-, fritids- eller næringsbygg	S1K1	S4K1	S3K1	S4K1	S3K2	S2K2
SN_24	Fureskjegg et	LNFR-spreidd bustad-, fritids- eller næringsbygg	S2K2	S4K1	S2K1	S4K1	S3K2	S2K2
SN_25	Gripen	LNFR-spreidd bustad-, fritids- eller næringsbygg	S1K1	S4K1	S1K1	S4K1	S3K2	S3K2
N_10	Nedre Tveit	Næringsbygningar	S1K1	S4K1	S1K1	S4K1	S2K1	S2K1
N_11	Landsvik	Næring og kai	S1K1	S4K2	S2K2	S3K2	S4K3	S4K4

Kjelder og metode

For kvart arealinnspel er dei enkelte hendingane vurdert individuelt, med utgangspunkt i risikomatrisa. Ved vurdering av **sannsynet** for ei hending har ein teke utgangspunkt i grunnkart for å vurdera mellom anna lokalisering i høve til sjø, vindeksponering, vassdrag og veg, og NVE sine kartdatabasar (atlas.nve.no) er nytta for å vise faresoner for ras og flaum. I vurderinga av sannsynet for trafikkuhell og utfordringar knytt til utrykkingskøyretøy, har ein nytta Statens vegvesen sitt vegkart for å vurdera vegstandard, trafikkmengd og hastigkeit på vegen (vegkart.no).

Vurdering av konsekvensar av dei uønskte hendingane er gjort med utgangspunkt i risikomatrisa si 5-delning, og erfaringar knytt til ulike typar arealbruk. Eksempelvis vil stormflo få mindre konsekvensar dersom det fører til øydeleggingar på eit naust, kontra eit bustadhus. Vurderingar av trafikkfare og utrykking er gjort med utgangspunkt i eksisterande trafikkmengde, fart og vegstandard i forhold til auka trafikk i eksisterande avkørsle eller ny avkørsle knytt til tiltaket.

Spesielt om akvakultur

ROS-analysen, og metodebruken, er i utgangspunktet utarbeidd med fokus på arealbruk på land og i strandsona. I samband med akvakulturanlegg i sjø møter ein på litt andre problemstillingar knytt til uønskte hendingar, til dømes rømming av fisk. Ein har likevel vald å ikkje leggja til grunn eigne ROS-tema og kriterium for akvakultur, då dei uønskte hendingane i stor grad er knytt til drifta på anlegget snarare enn lokaliseringa og sjølve arealbeslaget. Det mest relevante teamet knytt til akvakultur på kommuneplannivå vil vera vindpåverknad, medan omsyn til miljø og båttrafikk mm. vert omtala i konsekvensutgreiinga, og i samband med søknad om lokalitetten etter anna lovverk. Nettopp handsaminga etter anna lovverk, samt det faktum at ein i kommuneplanen ser på arealbruken i seg sjølve, gjer at dei spesifikke driftsmessige tilhøva må diskuterast ved søknad om konsesjon og lokalitetar snarare enn på dette nivået.

Forklaring til ROS-analysen

Matrisa gjev høve til inndeling i grøne, gule og rauda «funn» eller «soner». Desse funna samsvarar med dei vekttala som vurdering av sannsyn og konsekvens for den enkelte hendinga i det enkelte området kjem ut med.

Det er tre sårbare område som er vurdert (jf. matrisa som er klapt inn ovanfor) – liv og helse, miljøskader og økonomi.

Dei rauda funna er mest alvorlege. Dette er område der både sannsyn for at noko kan hende og konsekvensen av at det hender, er så alvorlege at det gjev uakseptabel risiko. I desse områda er det nødvendig å sette inn tiltak før t.d , ny tenesteyting eller ny næring kan etablerast. Tiltak må vere på plass før etablering, og rekkefølgjekrav må på plass i føresegnene for desse områda.

Gule funn syner at det er grunn til merksemd. Krav om at tiltak må settast i verk er truleg ikkje nødvendig, men må vurderast; det må analyserast på kva måte utbyggingsplanane kan bli råka og kva som evt. må gjerast av avbøtande tiltak. Det er sjølv sagt langt fleire funn i gul sone enn i raud.

Grøne funn har akseptable risiko, og gjev nettopp «grønt lys» for å sette i gang dei prosjekta ein har planar om. Likevel kan ein også i desse områda ha eit vakentauge for at vind og nedbør vil auke og havet stige.

Nærare om dei gule funna

Stormflo

Dei aller fleste tiltaka knytt til sjø vil komme i gul sone. Særleg dei som ligg på vestsida, eller i område med flat kyst der flo vil komme inn over land og nå høgt opp. Men mykje av kysten i Meland er bratt og høg, og dei framlegga som ligg i gul sone får ingen merknad knytt til stormflo.

Ekstrem nedbør

Dei fleste tiltaka som kjem i gul sone ligg i lågtliggende område nær vatn og vassdrag. Her må det gjennomførast særleg analyse av situasjonen med tanke på ekstrem nedbør. Dersom det er nødvendig må tiltak setjast i verk for å avbøte eventuelle skader. Som nemnt kan det å bygge ut eit område i seg sjølv føre til at store nedbørsmengder får konsekvensar – vatn renn fortare i terreng utan vegetasjon, asfalerte vegar verkar som kanalar for vassføring, lause massar vert ustabile når det kjem store mengder vatn som løyser opp dei kreftene som bind jordpartiklane saman. I kvart prosjekt der ROS kjem ut med gul sone for nedbør, bør det vurderast om stikkrenner, kummer, røyr og grøftar skal dimensjonerast opp for å ha kapasitet til å ta unna større vassmengder enn normalt.

Skred

Det er ingen tiltak som er i gul eller raud sone når det gjeld skred. Skred er i denne samanhengen rekna som steinsprang, snøskred og jord- og flaumskred. Det er mange område i kommunen som er merkt som utsette, men få av dei nye framlegga i planen ligg i slike område. Det ein har erfart andre stader i landet, er at ekstrem nedbør også kan utløyse skred.

Som følgje av auka nedbør kan det difor komme ras på stader der det «aldri før har gått ras», og som heller ikkje i utgangspunktet har ein topografi som tilseier at skred vil komme. Denne typen hendingar er det såleis umogeleg å sjå føre seg, og ROS-analysen tek ikkje omsyn til slike hendingar.

Sterk vind

Fleire område vil vere utsett for sterk vind. Sterk vind er likevel noko som har vore vanleg langs kysten. ROS-analysen viser at det må gjennomførast analyser med tanke på verknad av sterk vind for fleire planlagde utbyggingar i gul sone. I akvakulturområda er det fleire gule utslag på vind. Konsekvensar for vind knytt opp mot akvakultur vert vurdert i planlegginga av områder og gjerne knytt opp mot anna lovverk.

Trafikkfare

Gult for trafikkfare syner at ved planlegging av ny arealbruk må ein sjå nærmere på korleis trafikken kan løysast slik at konfliktar mellom mjuke trafikkantar og køyretøy vert minst mogeleg. Tiltak bør setjast i verk, men det er ikkje eit krav.

Utrykking

Gule område med omsyn til utrykkingstid tyder på at ein bør sjå nærmere på om særlege tiltak kan planleggjast slik at skade ved hendingar vert minst mogeleg.

Utrykking

Rødt område for uttrykking

Kor lang tid det tek frå ei melding om hending kjem inn og til ambulanse eller brannbil er på plass, kan ein grovt sett rekne som ein funksjon av vegstandard og distanse. I dag er alle redningsetatane lokalisert sentralt – for Meland sitt vedkommande til dels i nabokommune. ROS-analysen gjev raudt utslag for framlegget til nye næringsområde Kårbø – Landsvik. Desse områda kan ikkje realiseraast før ny hovudvegstruktur er på plass, truleg i form av ringveg i Nordhordland (Sambandet Vest).

Nærare omtale av tema som er under revisjon og teke med i plankartet

Havbruksrealtert næring til land og vann og djupvannskai

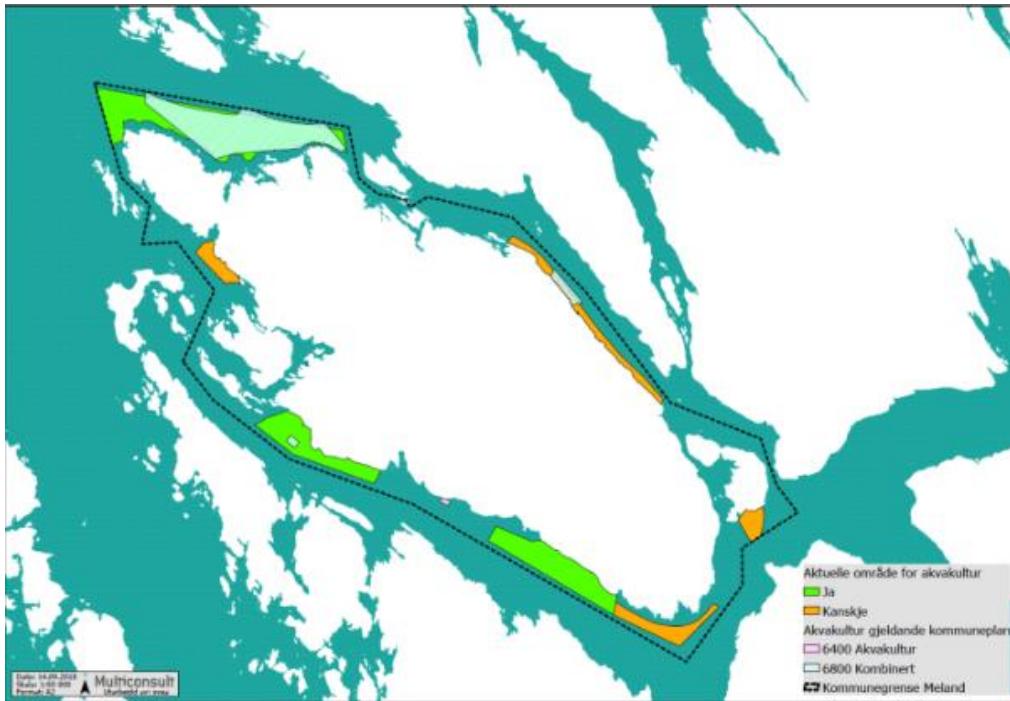
Gjeldande kommuneplan

Det er i kommuneplanens arealdel (2015- 2026) avsett 6 område for havbruksnæringa i sjø. Tre av desse er sett av til «Akvakultur», medan tre er avsett til dei kombinerte føremåla «Ferdsle, fiske, akvakultur og friluftsliv», og «Ferdsle og akvakultur». Bakgrunnen for at det er avsett område til kombinert føremål, er at områda er store og at ein ønskjer å sikra ferdsle og fiske i desse, og ikkje låsar arealbruken til akvakultur. Av dei tre områda avsett til akvakultur er, er to av dei knytt opp mot Alsaker Fjordbruk sitt settefiskanlegg i Rylandsvåg, og det siste omfattar eksisterande matfiskanlegg i Laksevika.

Eksisterande matfisklokalitet ved Kjeppevikholmen ligg i det kombinerte føremålet «Ferdsle og akvakultur». Totalt i kommunen er det desse tre anlegga som har konsesjon til å drive produksjon av matfisk og settefisk (Rylandsvåg).

Akvakulturanalyse

I sambandet med rullering av deltema havbruk, er det gjennomført ein akvakulturanalyse for å finna område som kan setjast av til akvakultur. Arbeidet er organisert som ei interesseavklaring mellom akvakultur og andre bruks- og verneinteresser på eit overordna nivå. Vekting av temadata er gjort med utgangspunkt i akvakultur generelt, altså ikke med spesiell fokus på laks og regnbogeaure. Når det gjeld interesseavklaring og konsekvensutgreiing på kommunalt nivå, er det akvakultur som føremål ein skal utgreia. Uavhengig av dette må det søkast om konsesjon på vanleg måte for akvakulturlokalitetar. Ein slik konsesjonssøknad vert sendt for uttale til både Fiskeridirektoratet, Fylkesmann, Kystverket, Mattilsynet og til den aktuelle kommune.

Figur 4: Akvakulturanalyse for Meland kommune

Naturgrunnlag i sjø

Innanfor kvar kategori er dei ulike sektorinteressene og registreringane verdsett med fargane grøn, gul og raud, der tema i raud kategori ikkje er foreinleg med akvakultur. I gul kategori må det gjerast individuelle vurderingar for kvart område, medan det i grøn kategori potensielt ikkje er nokon konflikt. Det må påpeikast at avklaringane knytt til konfliktpotensialet gjeld arealbruken åleine, og ikkje påverknad i form av eventuelle utslepp frå oppdrettsanlegg. I tillegg til å sjå på område i sjø, har ein sett på potensiale for settefiskanlegg på land. I dette arbeidet har ein vurdert område som i kommuneplanens arealdel (2015-2026) er avsett til næring, og nye område som kan eigna seg til settefiskanlegg. Fokuset har mellom anna vore på vegtilkomst, ferskvasskjelde, høgdeforskjell og tilkomst til sjø og avstand til bustader.

Vasskvalitet og driftstilhøve

I samband med akvakulturanalysen og KU av potensielle akvakulturområde, har ein sett på økologisk tilstand i fjordsystema. Ein gjennomgang av fjordsystemet basert på tilgjengeleg kunnskap om økologisk tilstand, viser at nordre del av Hjeltefjorden, Radfjorden, Byfjorden og søndre del av Herdlefjorden har moderat økologisk tilstand. Knarvik og Herdlefjorden nord er registrert med god tilstand(www.vann-nett.no). Økologisk tilstand er ikkje direkte brukt for å utelukka lokalitetar, då miljøkrav og andre driftstilhøve ikkje bør avklarast på kommuneplannivå, jf. rundskriv H-6/18, Lover og retningslinjer for planlegging og ressursutnytting i kystnære sjøområder. Registreringane av økologisk tilstand gir likevel ein peikepinn på status i fjordsystemet, og kan saman med andre faktorar vere med på å utelukke ein lokalitet. Samstundes vil ny teknologi, til dømes lukka anlegg, gjere det mogleg å nytta delar av fjorden som ikkje er eigna i dag. Faktorar som går på drift av akvakulturlokalitetar vert regulert i sektorlovar, mellom anna Akvakulturlova. Mattilsynet anbefaler elles ein minste avstand mellom matfiskanlegg i sjø på 2,5 km.

Gjennom akvakulturanalysen kom ein fram til sju potensielle område for akvakultur i sjø. Desse er konsekvensutgreia, og aktuelle område har gått gjennom ein ROS-analyse. Etter KU enda ein opp med å utvida eksisterande akvakulturområde ved Kjeppevikholmen(AK_2), dela opp kombinasjonsføremålet ved Skjelanger fort(FEFIAKFR_1 og 2), opna for to nye område for tare-/skjelanlegg ved Gaustad(FEAK_1 og 2), og leggja til rette for nytt akvakulturområde ved Trollhola(AK_3). Bakgrunnen for at det vart stilla restriksjonar på typen akvakultur ein kan etablera ved Gaustad, er at det avsette området er smalt og lite eigna for tradisjonelle matfiskanlegg, men det kan vere mogleg å etablira annan type akvakultur på staden. I arbeidet med å finna eigna område for akvakultur på land vart det klart at fleire av områda som er avsett til næring i gjeldande kommuneplan har utfordringar anten med stor avstand og høgforskjell til sjø, manglande ferskvasskjelde, dårlig veggtilkomst eller for kort avstand til bustader.

Krav til reguleringsplan

Det er ikkje stilt krev til reguleringsplan for nye lokaliteter i sjø. I Samband med søknad om lokaliteter er det krav om utarbeiding av ei grundig konsekvensutgreiing, mellomanna knytt til naturmangfold, friluftsliv, straumtilhøve mm.. Det er likevel innarbeidd i føresegne at kommunen kan fremje krav til reguleringsplan for den enkelte lokaliteten, dersom ein finn dette naudsynt.

Djupvasskai

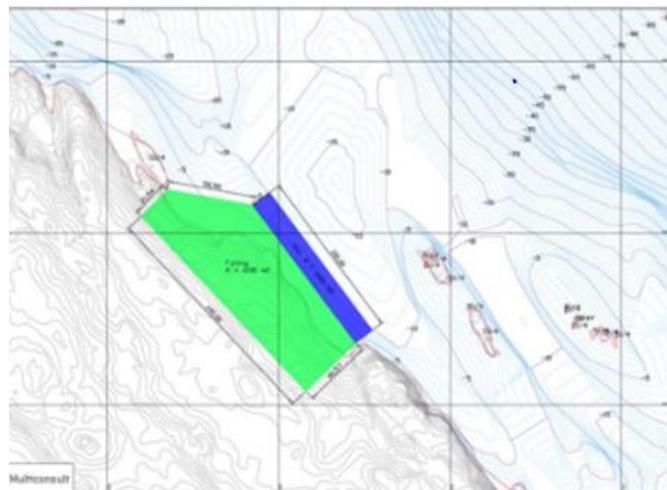
Det var planlagt og godt tilrettelagt for djupvasskai på Hjertås i arbeidet med gjeldandekommuneplan (2015-2026). Det er no ikkje høve til å vidareutvikle denne på grunn av militærforbodssone som er etablert av forsvaret i området. I arbeidet med å vurdere areal for havbruksrelatert næring, er det gjort eit arbeid for å finna eigna areal for djupvasskai i Meland. For å sikra areal som er godt eigna for djupvasskai, er det sett på fleire viktige faktorar på eit overordna nivå.

Vind- og bølgjepåverknad er vurdert ut frå topografi og dominante vindretningar, og straumtilhøve er vurdert på eit overordna nivå mellom anna med utgangspunkt i tilgjengelege djupnedata. Topografien på land er og vurdert i høve til veggtilkomst til kaien, samt behovet for skjeringar og utfylling. Ved detaljprosjektering av djupvasskai må det innhentast meir detaljerte djupne -og straumdata, for å vurdera eignaheit og moglegheit for gjenbruk av sprengingsmasser i form av sjøfylling.

Gjennomgangen av eksisterande næringsområde og potensielle område for ny djupvasskai, viste at det er få stader i kommunen som eigner seg godt til ein slik kai. Det er fleire faktorar som spelar inn, men bratt terregn og dårleg veggtilkomst går igjen. Etter gjennomgangen sat ein igjen med eit område på Landsvik, og eit område ved Vardneset/Kvernhusa.

Området på Landsvik låg i gjeldande kommuneplan inne som LNF-områdemed krav til infrastruktur og opning for framtidig næringsetablering Ein ser framleis på området som det best eigna i kommunen for ein ny djupvasskai, så lenge ein får på plass akseptabel tilkomstveg. Ein har difor valt å leggja området inn i kommuneplanen som næringsområde, med rekkefølgekrav om etablering av veg før det kan etablerast næring og kai.

Området ved Vardneset har ein vald å ikkje leggja inn i kommuneplanen i denne rulleringa. Bakgrunnen er at terrenget på staden er så bratt at etablering av kai vil føra med seg høge skjeringar i bakkant, og vegtilkomsten er ikkje sikra. Sjølv om arealet ikkje er avsett til næring, har ein sikra open passasje i sjø dersom det skulle visa seg at området bør gjerast om til næring ved ein seinare anledning.

Figur 5: Utsnitt frå analyse av mogleg plassering av djupvasskai

Areal for akvakultur på land

For areal på land til akvakultur er tilgang på ferskvatn og tilfredsstillande infrastruktur viktige grunnlag som må ligge til rette. Det må være tilkomstveg med tilfredsstillande standard fram til eit settefiskanlegg. Tilkomstvegen må vere dimensjonert for trailer. Det er behov for ein tilfredsstillande recipient i tilknyting til anlegget. Landbasert akvakultur er arealkrevjande, og det er behov for eit større areal som kan planerast. Det må vere nærleik til sjø og vatn til produksjonen. Det må kunne sleppast ut avløpsvatn til sjø. Det bør vere høve for å etablere kai i tilknyting til anlegget, slik at det er mogleg å transportere fisk.

Landsvik næringsområde

Området på Landsvik låg i gjeldande kommuneplan inne som LNF-område med krav til infrastruktur og opning for framtidig næringsetablering. Området vart ved førre rulling føreslått som næringsområde, men vart omgjort til LNF med infrastruktursone etter forhandlingar med Fylkesmannen.

Ein ser framleis på området som det best eigna i kommunen for ein ny djupvasskai, så lenge ein får på plass akseptabel tilkomstveg. Ein har difor valt å leggja området inn i kommuneplanen som næringsområde knytt til havbruksrealert næring, med rekkefølgekrav om etablering av veg før det kan etablerast næring og kai. Området er aktuelt for etablering av settefiskanlegg på eksisterande næringsområde i kommunen. Område med fleksibilitet med tanke på plassering og arealutnytting. Området grensar til sjø, og det er gode moglegheiter for å etablera kai.

Areal for massehandtering

I arbeidet med rullering av arealdelen av kommuneplanen på tema, har kommunen hatt eit særskilt fokus på å finne areal til varig plassering av jordmassar. Kommunen har i samarbeid med landbruksnæringa vurdert områder for varig plassering av masser eigna til landbruksproduksjon.

Vi har og sett på eventuell endra arealbruk i høve til massehandtering, i samanheng med kvar det er lagt ut areal for bustad og næring i gjeldane arealplan. Slik kan vi nå målet om reduksjon i transport under utbygging. Det er under planlegging fleire omfattande reguleringsplanar for vegutbetringar og gang / sykkelvegløysninga som ein del av Nordhordlandspakken. Realisering av desse tiltaka vil generere overskotsmasser som må planleggast nytt til gjenbruk. Dette gjeld særleg området Fosse - Moldekleiv, Flatøy, Frekhaug sentrum og Vikebø -Rossland. To områder er lagt inn i planen som område for bygg og anlegg, plan- og bygningslova § 11-7, pkt 1.

Mindre areal for overskotsmassar

Overskotsmasser frå dyrka mark og jordmassar som er eigna til landbruksproduksjon, bør nyttast til eksisterande jordbruksareal og difor leverast til godkjende område for dette formålet. Vi har vurdert fleire slike stader i tilknyting til nye utbyggingsområder der ein kan legge inn LNFR- spreidd næring (SN). Dette arbeidet er gjort i samarbeid med aktive bønder i Meland, der det kan vere aktuelt med jordforbetringstiltak eller opparbeiding av nytt jordbruksareal. Arealformålet har blitt valgt på bakgrunn av område si plassering, landskap, nærmiljø, omfang, konfliktpotensiale m.m.

Områda varierer i storleik, men landbruk er formålet for alle områda som er lagt ut. Korleis det skal plasserast massar internt i områda og i kva tidsperiode og omfang må avklarast ved søknad om tiltak. Dette vil også legge grunnlaget for kva lovverk tiltaket skal handsamast etter. Det er i føresegna lagt til grunn fleire ulike moment som må vurderast og-/eller sikrast ved løyve til tiltak til massehandtering innanfor desse områda.

Under er det oppsummert i tabell areal for spreidd næring, Landbruks-, natur- og friluftsområde, plan- og bygningslova § 11-7, pkt 5.

Foto: Marius F. Knudsen

Reiselivsrelatert næringsutvikling

Meland kommune har mange attraktive område å tilby reisande som opplevingar knytt til kulturlandskap, kystlina, aktiv ferie, lokalmatkultur og overnatningsstader med kvalitet. I planarbeidet har ein arbeidd saman med landbruksnæringa for å syna areal knytt til natur- og kulturbasert reiselivsutvikling.

Plan- og bygningslova opnar for at det kan setjast av område til LNF spreidd næring, og kommunen har i denne planen brukt arealformålet for å leggja tilrette for utvikling av reiselivsnæring knytt til landbrukseigedomar. Rettleiar til plan- og bygningsloven, Garden som ressurs gjev kriterier for kva ein skal vektleggja i slike saker. Omfang, lokalisering og føremål skal synast på plankartet og/eller i føresegnene. Målet med dette verkemiddelet er å innpassa nokre spreidde bygningar til anna bruk enn landbruksrealert verksemrd i LNF-områda, utan at det krev planrevisjon, reguleringsplan eller dispensasjon i det enkelte tilfellet. Naudsynte tiltak for landbruk og gardstilknytta næring som er basert på garden sitt ressursgrunnlag er tillate både i LNF-område og LNF-spreidd næring.

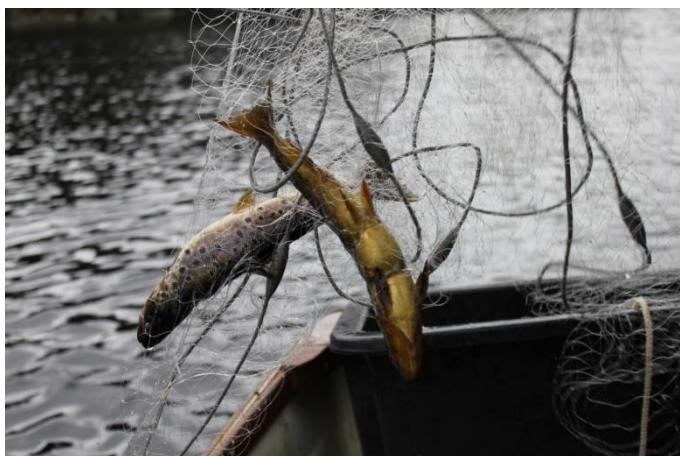

Foto: Marius F. Knudsen

I førre plan vart det teke inn 10-12 gardstun der ein ville leggje til rette for næring i tilknyting til landbruk, desse vert vidareført i denne planen. To større areal for campingplass og småbåthamn på Io ligg framleis inne. Områda vart lagt ut der det alt i dag fins ei kjerne av aktivitet og grunneigarar har gjeve uttrykk for at det er interessant å utvikle området, og dette har ein bygd vidare på i denne rulleringa.

Det vert i denne planen lagt ut 2 nye område for reiseliv som LNF-spreidd næring og eit som næringsbygg knytt til reiseliv-/kursverksemrd knytt til garden. Der gardsbruk har konkrete planar om satsing på reiseliv har ein opna for nye næringsbygg, bruksendring eller utviding av eksisterande bygg. Området er vist på kart, og føresegnene gjev opplisting av kva tiltak som kan vil vera i samsvar med planføremålet. For alle områda gjeld at tiltaka ikkje må koma i konflikt med natur- og kulturverdiar –jordvern, fri ferdsel, ras og skred og trafikktryggleik.

Større, tyngre verksemder som fører til vesentleg større trafikk og kan gje konsekvensar for omgjevnader og miljøverdiar er ikkje aktuelt å leggja til rette for innanfor LNF-spreidd næring. Slik type næringsaktivitet krev regulering. Det er lagt ut eit næringsområde for reiseliv/kurs/lokalmat med krav om reguleringsplan.

Område	Areal i daa	Føremål
SN_1 Hopland	20	Familiebarnehage, kurslokale, utleige
SN_2 Tveit	5	Produksjonslokale gardsmat, gardsbutikk/kafé, kurslokale, gardsturisme, 2 utleigehusvære knytt til: Inn på Tunet, kurs, avløysar, anna utleige
SN_3 Bjørndal	4	Område for sagbruk, lagerplass/lagerbygg
SN_4 Håtuft	2	Smådyrkrematorium og minnelund
SN_5 Gripen	9	Næringsbygg knytt til Inn på tunet, gardsturisme, verkstad, kurslokale
SN_6 Ypsøy	3	Servering, matforedling, kurs, gardsturisme, overnatting, Inn på Tunet
SN_7 Ypsøy	1	Saltebu, lager, gjestemottak, kai/brygge, småbåthamn
SN_8 Rossland	4	Gardsturisme, driftsbygning, overnatting/utleigehusvære
SN_9 Kårbø	31	Gardsturisme, servering, gardsmatproduksjon, bygdemuseum, utleigehusvære med parkering, fruktlag, hestesenter, stallanlegg, luftegard, smie
SN_10 Fosse	7	Servering/besøksgard
SN_11 Espetveit	1	Utleigehusvære/næringslokalar
SN_12 Myrtveit	2	Grøn omsorg, utdanning, arbeidstrening, matproduksjon/foredling
SN_13 Ryland	11	Oppstillingsplass campingvogn og-bil.
SN_14 Mjåtveit	22,5	Areal for overskotsmassar til jordforbetringstiltak innan landbruket
SN_15 Fløksand	7,5	Areal for overskotsmassar til jordforbetringstiltak innan landbruket
SN_16 Fløksand nord	5,6	Areal for overskotsmassar til jordforbetringstiltak innan landbruket
SN_17 Landsvik	9	Areal for overskotsmassar til jordforbetringstiltak innan landbruket
SN_18 Brakstad	8	Areal for overskotsmassar til jordforbetringstiltak innan landbruket
SN_19 Nedre Tveit	7,3	Areal for overskotsmassar til jordforbetringstiltak innan landbruket
SN_20 Nedre Tveit Troppå	1,6	Areal for overskotsmassar til jordforbetringstiltak innan landbruket
SN_21 Espetveit	7,5	Areal for overskotsmassar til jordforbetringstiltak innan landbruket
SN_22 Espetveit vest	20,9	Areal for overskotsmassar til jordforbetringstiltak innan landbruket
SN_23 Refskar	8	Areal for overskotsmassar til jordforbetringstiltak innan landbruket
SN_24 Fureskjegget	8,9	Utleigehytter, servering og overnatting knytt til kulturhistorisk miljø
SN_25 Gripen	15,8	Gardsturisme tretopphytter og lavo for utleige

Område for småbåthamner

I arealformålet Bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhøyrande strandsone, plan- og bygningslova § 11-7, pkt 6, det er ikkje gjort arealmessige endringar frå gjeldande plan. Vi har gjort eit endring i føresegne når det gjeld ei småbåthamn. I framlegget til kommuneplan legg vi opp til ei konkret tal for båtplassar i båthamna på lo. I gjeldane plan låg dette inne i planen utan eit tal på båtplassar. Det er og lagt til eit rekkefølgekrav til vegutbetring knytt til utvikling av småbåthamner på lo i denne rulleringa.

Omsynssoner, jf plan- og bygningslova § 11-8, pkt a-f

Kommuneplanen sin arealdel skal i nødvendig utstrekning vise særskilte omsyn og restriksjonar som har noko å seie for bruken av areal, markert i arealdelen som «omsynssoner» med tilhøyrande retningsliner og reglar. Her følgjer oversikt over dei omsynssonene som er nye eller endra i rulleringa av kommuneplanen på tema.

Sone for felles planlegging (pkt.e)

e) Sone med krav om felles planlegging for flere eiendommer, herunder med særlege samarbeids- eller eierformer samt omforming og fornyelse. I kommuneplanens arealdel vil hensynssonen omforming og fornyelse kunne brukes for å angi områder hvor det skal skje en målrettet og særskilt områdevis planlegging og gjennomføring for å omdanne, fornye eller videreutvikle eit område. Området ved Meland golf og naturpark skal utviklast til ein reiselivsdestinasjon. Det er omfattande planer til prosjektet. Det er og ein del ulike problemstillingar som infrastruktur, bustader, kulturminne som må sjåast i ein samanheng. Området vert lagt inn som ei sone for område for framtidig felles planlegging.

Naturmiljø (pkt c)

Mjåveitelta, frå Dalevatnet til utløpet i Elvavika, er vist dels som landbruks-, natur- og friluftsområde og dels som grønstruktur med ei 30 m brei omsynssone naturmiljø H560_1. Omsynet gjeld heile vassdraget frå Dalevatnet til utløpet. Vassdrag med tilhøyrande lokal, regionalt og nasjonalt (musling) naturmangfold, skal skjermast mot inngrep i ei 15m brei sone til kvar side av elva. I minst 50 m på kvar side gjeld som elles byggjeforbud mot vassdrag. Her er tiltak berre tillate når det gjeld i tilknyting til stadbunden næring/landbruk, og då berre når tiltaket ikkje vil øydelegge føremålet med etablering av arealføremålet/omsynssona. Det kan leggast til rette for ferdsel. Tiltaka må vere tilpassast elva og føremålet med vernet. Tilrettelegging for ferdsel skal skje med tilrettelegginga med minimale terrenginngrep.

Sone for vidareføring av reguleringsplaner (pkt f)

PlanID	Plannamn
125620120001	Detaljregulering Mjåtveit Næringspark
125620110007	E39 Flatøy – Midtdelar
125620110004	Detaljregulering for Holme forretningsområde
125620110003	Detaljregulering for Elvaåsen
125620110002	Detaljregulering for Bergotunet
125620100004	Områderegulering for Frekhaug senter
125620090002	Reguleringsplan for næringsområde Mjåtveit – Dalstø
125620090001	Busetnadsplan for Nausthaugen
125620080002	Reguleringsplan for Solhaug, gnr. 18 bnr. 14 mfl.
125620080001	Reguleringsplan for Badevika –Utviding av friområde – Gnr. 23, bnr. 12, 183 og del av bnr. 1
125620070007	Utviding av reguleringsplan for Moldekleiv
125620070004	Reguleringsplan Fv245 frå Hatleberget til Skarpeneset
125620070002	Reguleringsplan for Midtsundet bustadfelt
125620070001	Reguleringsplan for Løypetona bustadområde
125620060007	Reguleringsplan for Tua
125620060006	Reguleringsplan for Rossland motorcrossanlegg
125620060005	Reguleringsplan for Sundet (Nordsundet)
125620060004	Reguleringsplan for Littlebergen
125620060002	Reguleringsplan for Mjåtveitmarka
125620050316	Reguleringsplan for Hjertås nord
125620050004	Reguleringsplan for Grasdal–Moldekleiv
125620050003	Reguleringsplan for Holme
125620040513	Reguleringsplan for Markavegen
125620031126	Reguleringsplan for Langeland
125620031030	Reguleringsplan for Leirdalen
125620031029	Reguleringsplan for Holmemarka aust
125620021218	Reguleringsplan for Naustvika på Landsvik
125620020904	Reguleringsplan for Mjåtveit Barnehage
125620010502	Reguleringsplan for Mongsedalen/Mjukebakkane
125620010328	Reguleringsplan for RV564 Dalstø – Mjåtveit
125620010117	Reguleringsplan for trafikkområde – Vegkryss Rv.564 – Fv.244, Del av Frekhaug senter
125620000301	Reguleringsplan for Fossemyra idrettsanlegg
125620000127	Reguleringsplan for Dalemarka bustadområde
125620000126	Reguleringsplan for øre del av Hjertås Industriområde gnr. 9 bnr. 156
125619990818	Busetnadsplan for Beitingen bustadfelt
125619990318	Endring av reguleringsplan for Frekhaug senter nord – felt B2

125619990317	Reguleringsplan for Frekhaug senter nord
125619990004	Busetnadsplan for område KB11 i reguleringsplan for Nordgarden
125619981214	Reguleringsplan for Beitingen bustadfelt
125619971016	Busetnadsplan for Flatøy sør/aust
125619971015	Reguleringsplan for Flatøy sør/aust
125619970924	Tomtedelingsplan for Sætre bustadområde, del av 54/3, 57/4 og 7
125619961113	Reguleringsplan for Nordgarden – Frekhaug
125619960529	Reguleringsplan for del av Leirvik gard
125619960001	Kommunedelplan for Leirvik Gard – Golfbane
125619951011	Reguleringsplan for Frekhaug senter/vest
125619940907	Reguleringsplan for delar av Holme – Holmeknappen
125619930624	Reguleringsplan for Frekhaug aust
125619920205	Reguleringsplan for Meland Kyrkle
125619890002	Reguleringsplan for flytebru med vegnett, Flatøy
125619890001	Reguleringsplan for Flatøy Vest
125619881026	Utviding av Orrhøyen
125619880003	Reguleringsendring for del av Moldekleivmarka utbyggingsområde
125619870909	Reguleringsplan for hyttefelt på Skarpenes
125619860611	Reguleringsplan for Fløksand friluftsområde
125619850923	Reguleringsplan for Holmemarka
125619790703	Reguleringsplan for Frekhaug senter/Grønland
125619780310	Reguleringsplan for industriområde Mjåtveit – Frekhaugmarka
125619780207	Reguleringsplan for skytebanen på Espetveit
125619780001	Reguleringsplan for Moldekleiv
125620110004	Forretningsområde Holme
125620120002	Hjertås industriområde 9/159
125620140001	Øvre Holsbergstien
125620110003	Danielsen skule
125620100004	Endr. områdeplan Frekhaug
125620160006	Reg.endr. Fossemyra Idrettspark
125620150005	Bustader Mjåtveitstø 22/13
125620180003	Myrvollane – Hestdal vassverk

Nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging

Det er lagt ei rekke føringer for planarbeid i kommunen gjennom sentrale forskrifter, rikspolitiske retningslinjer, brev og rundskriv.

Nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging:

Dei nasjonale forventningane frå 2015 peikar spesielt på tre hovudtema: Behovet for effektive og gode planprosesser – tidlige avklaringar av mulige konfliktar og god medverking; behov for ein bærekraftig areal- og samfunnsutvikling, og behovet for attraktive og klimavennlige by-tettstadsområder.

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nasjonale-forventninger-til-regional-og-kommunal-planlegging/id2416682/> Stortingsmelding om berekraftige byar og sterke distrikt (2016-2017).

Plan- og bygningsloven:

§ 1-1. Lovens formål: I Loven skal fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner. Planlegging etter loven skal bidra til å samordne statlige, regionale og kommunale oppgaver og gi grunnlag for vedtak om bruk og vern av ressurser.. Planlegging og vedtak skal sikre åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte interesser og myndigheter. Det skal legges vekt på langsiktige løsninger, og konsekvenser for miljø og samfunn skal beskrives..»

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2008-06-27-71>

Lov om forvaltning av naturens mangfold:

«§ 1. Formål : Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i framtiden, også som grunnlag for samisk kultur.» <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2009-06-19-100>

Folkehelseloven:

«§ 1. Formål Formålet med denne loven er å bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse, herunder utjewner sosiale helseforskjeller. <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2011-06-24-29>

Forskrift om konsekvensutredninger:

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2017-06-21-854>

T 2/08 Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen
<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/1995-09-20-4146>

Statlige planretningslinjer for samordnet bolig, areal- og transportplanlegging:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/Statlige-planretningslinjer-for-samordnet-bolig--areal--og-transportplanlegging/id2001539/>

Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/differensiert-forvaltning-strandsonen/id636763/>

Statlige planretningslinjer og planbestemmelser:

Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen

Veileder Naturmangfoldloven kap II

Rikspolitiske retningslinjer for samordnet areal- og transportplanlegging

Rikspolitisk bestemmelse for kjøpesentre

Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen

Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag

Rikspolitiske retningslinjer for universell utforming

Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-

Forskrift om konsekvensutgreiing (FOR 2009-06-26 nr. 855)

Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planlegginga

Rikspolitiske retningslinjer for samordna areal- areal og transportplanlegging

Rikspolitiske retningslinjer for universell utforming

St.meld.34 (2006-2007) Norsk klimapolitikk

St.meld. nr.16 Helse i plan

St.meld.nr. 34 (2012–2013) Folkehelsemeldinga. God helse – felles ansvar

Rundskriv T-2/08 Om barn og planlegging

T-1082 Verna vassdrag. Rikspolitiske retningsliner for verna vassdrag

Krav til kommunal planlegginga med tanke på vurderingar av konsekvensar for barn- og unge.

Retningslinjer for planlegging og utbygging i fareområde langs vassdrag (1/2007–NVE)

Retningslinjer for behandling av støy i arealplanlegging T-1442.

Statlig planretningslinje for klima og energiplanlegging (04 09 2009)

Regionale planar og retningsliner:

Frå Hordaland fylkeskommune er det fylkesplan og fylkesdelplanar som legg føringane. Dette gjeld følgjande planar:

- Fylkesplan for Hordaland
- Fylkesdelplan for kystsona
- Fylkesdelplan for energi
- Fylkesdelplan for kulturminne

- Fylkesdelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv
- Fylkesdelplan for hamner
- Regionalt utviklingsprogram
- Fylkesdelplan for senterstruktur og lokalisering av service og handel
- Fylkesdelplan deltaking for alle – universell utforming
- FylkesRos Hordaland 2009
- Regional plan for folkehelse
- Regional næringsplan 2013-2017

Fylkesmannen i Hordaland har uttalt sine arealpolitiske mål i:

- Kampen om areala
- Råd om planlegging og forvaltning av strandsona i Hordaland (2007)Arealstrategi

Kommunale planar:

Kommuneplan for Meland 2013-2025

Overordna Ros-analyse for Meland 2013

Energi og klimaplan for Meland kommune 2012-2020

Forvaltningsplan Rylandsvassdraget 2007

Trafikksikringsplan for Meland kommune 2017-2020

Tiltaksplan for vassforsyning, avlaup og vassmiljø 2015-2019

Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og folkehelse

Folkehelsemelding for Meland kommune

Temakart og informasjonskjelder

Temakarta har ikkje juridisk verknad slik som kommuneplankartet har. Temakart viser kva for detaljert informasjon som er samla, og dei utdjuper kva for verdiar kommuneplanane sin arealdel er vurdert opp mot og kva for konfliktar ein bør unngå. Temakarta skal vere førande for etterfølgjande detaljplanlegging og sakshandsaming, og gje god dokumentasjon og bakgrunnsinformasjon for vedtak.

Det er utarbeida temakart over

Natur: kystlynghei, artsforekomstar, inngrepsfrie naturområde, naturtypar, naturvernområde og verna vassdrag.

Friluftsliv: barnetråkk, regionalt viktige friluftsområde, statleg sikra og kommunale friluftsområde og turkart.

Landbruk: kjerneområde jordbruk og kulturlandskap, økonomisk drivverdig skog.

Landskap: landskapsanalyse, kartlegging funksjonell strandsone, aktsemdkart steinsprang, snøskred, jord- og flaumskred.

Kystdata: farleier, kaste-/ låssettingsplassar, fiskeplasser, gyteområde og akvakulturanlegg.

Kulturminne: kulturminne og SEFRAK.

Andre tema: støysonekart, Sambandet vest

Akvakulturanalyse: Det er gjennomført ei akvakulturanalyse i samband med tema havbruksrelatert næring

I tillegg er det nytta data frå andre kjelder. Til dømes artskart, trafikkdata frå Nasjonal vegdatabank, høgspentleidningar, forureina grunn, vatn- og avlaupsanlegg, skredhendingar, demningar, farleg stoff og eksplosivar. I arbeidet med landskapsvurdering har vi brukt verdivurderinga av landskap i regi av Hordaland fylkeskommune (rapport 07-2011) på regionalt nivå.